

Kan Su Boya

için övgüler

“Bitirdikten çok sonra bile sizinle
kalacak güncel bir hikâye.”

–*Buzzfeed*

“Zamansız ve ne yazık ki hâlâ güncel.”

–*Kirkus*

“Modern feministlerde yankı uyandıracak.”

–*BookPage*

“Kadınlarının susturulamayacağına dair
umut dolu ve önemli bir mesaj.”

–*BookRiot*

“Kadınların yaşamlarına, hikâyelerine,
gerçeklerine ve gücüne dair fazlasıyla tutkulu
ve güçlü bu anlatı tam bir başyapıt.”

–*Teen Librarian Toolbox*

JOY McCULLOUGH

Kan
Su
Boya

Çeviren
Bilgesu Yaprak

*Cordelia için,
hikâyesi bilmek istiyorum*

1. KISIM

].

Her Şey burada baŐladı:
gözlem noktasında,

durduğun yerde,
göz hizanda.

Diğer tüm çizgilerin buluŐtuĐu,
ufuktaki
o noktada.

2.

Bazen keten yağı ve terebentinin
kokusunu içime çekip
fırçayı parmaklarımın arasında yuvarladığımda

gözlerimi önüme:
amacıma diktiğimde
ve sadece nefes alıp verişime odaklandığımda,

bağlarken fırçayı boyaya, nefesime, tuvale

kalan her şeyi dışarıda bırakırım.

Ya sonra?

Babamın borçlar,
işler,
kıskançlık üzerine olan,
nutukları,
tiratları,
öfkesi,

benim seçimimle gerçekleşen
fırça darbeleriyle örteceğim
resmin ilk katmanında
yavaşça kaybolur.

Tekniğimi eleştirmesini,
onun çizdiği yoldan çıkışımdan şikâyet etmesini
bana ressamın kim olduğunu hatırlatmasını
duymam.

Komiktir ki ressam:

tenine boya bulaşan,
bedeni tıpkı tabure, palet, şövale gibi
atölyesinin demirbaşı olan,
kalbini tuvaline akıtan değildir.

Hayır: Ressam sadece imzasını atar

ve altınını alır.

3.

Altın, karşılığı olabilir
Kutsal Çocuğun buklelerinin.
Öylece kahverengi ve farksız
annemin memesini emen
küçük erkek kardeşlerimden.

Paletimi inceliyor,
o ışıltılı rengi nasıl
harmanlayacağımı düşünüyorum.
Fark etmiyorum babamın gelişini,
kolunu çizim sehpa doğru savurup
bir çömlek dolusu fırçayı
yere devirene kadar.

Kim olduğu anlaşılıyor bile!

Arkama yaslanıp
Meryem Ana'nın kutsal çocuğunu saran
kolunun açısını inceliyorum.

*Tanıyamamana şaşırmamalı.
En son ne zaman bir ayine
geldin ki bizimle?*

Bana ukalalık yapma!

Tükürürcesine konuşurken babam,
başımın üzerinde öfkenin kıvılcımları uçuşturdu
ve vurdu Bebek İsa'nın yanağına.

Kardeşlerin biraz olsun yetenekli olsalardı—

—Ama değiller.

Fırça darbelerim
daha hafif olmalı.
Yeteneksiz kardeşlerimden
söz etmek
onu kışkırtıyor yalnızca.
Kardeşlerim
onun geleceğe dair hayallerini
kısıtlıyorlar ve onu
on yedi yaşındaki
kız çırağa
mahkûm bırakıyorlar.

4.

On yedi giulio` ile
birkaç ekmek alacak Tuzia,
boğumlu parmaklarının arasında kesesi
topallayarak gittiğinde pazara.

Ama eğer beni gönderirse Tuzia,
başımı hafifçe eğip
kıvrık kirpiklerimin arasından
bir bakış atar ve
parmaklarım parmaklarına
hafifçe değerken
gülümsersem fırıncı Piero'ya
on yedi giulio bu defa
birkaç somun daha fazla ekmek
edecek her nasılsa.

Siparişlerden kazandığım
parayla alınıyor ekmek
ki babam kız bir çırağa
itiraz edemesin.

(İtiraz? Hayır.
Minnettarlık? Eh.)

---

* 16. ila 19. yüzyıllar arasında İtalyan yarımadasında kullanılan bir madeni para. -ç#

5.

*Suratındaki o komik
ifade de ne öyle?*

Gözlerimi yeniden
Madonna'nın yüzüne çeviriyorum.
Sonuçta o benim ustam,
(pek bir işe)

yaramasa da.
Vasat bir ressam
Orazio Gentileschi.
Yine de zaman zaman,
besleyip büyüteceğim
ve hayal bile edemeyeceği kadar verimli
bir tohum veriyor bana.

Ya da bazen,
söylediği şey
yanlış da olsa,
öğrenebiliyorum bir şeyler,
neden öyle söylediğini
çözebilirim eğer.

İşte bu da öyle bir an.
Surat ifadesi komik değil.
Hayranlıkla çocuğa bakıyor.
O bebek, Tanrı'nın oğlu,
kutsal Mesih olsa bile,
annesinin gözünde
salt sevgiden ibaret.

Meryem sarhoş gibi görünüyor.

Onu başımdan atmaya çalışıyor,
daha kolay uzanabilmek için boyalarımı
toplayıp eteklerimi
tuvalime odaklanıyorum.

O ne anlar ki
anne sevgisinden?
Gerçi dikkatli olmazsam
annemin sesi
silinip gidecek zihnimden.

6.

Ses bile değil,
ensemde bir nefes,
ufacık bir fısıltı için,
eğer odaklanırsam
belki bir karşılık alırım
umuduyla
uzanıyorum ona.

O burada, ama değil.

Başımı geriye atıp
göğe doğru bakıyor,
bu kasvetli çevreden
kopup gidiyorum.

Neredeyse.

Bir cinnet
(ya da berraklık)
ânında
hırsım tavanda
günüşüğünün sızıp
doğrudan tuvalime vuracağı
bir delik açıyor.

Ama babam yanımdayken,
bakışlarım yere çekiliyor.

*Aşığı in!
Potansiyel alıcılar.*

Ve böylelikle
hiç de dini bütün olmayan
hayatlarının telafisi olarak
dini sanat eserleriyle gösteriş yapıp
kilisenin gözünü boyamaya kararlı
o geveze adamlar
çıkarkarken atölyeye
(benim atölyeme),
koşarak iniyorum merdivenlerden.

Adamların ikisi
bana doğru bakmadan geçerlerken
üçüncü adam
bakışlarını hissettiğimden
emin olmak istiyor.
Işığa olan hevesimi yitiriyorum.

Artık erkekler
kadınların cennetteki melekler mi
yoksa bahçelerinin toprağını
süsleyen heykeller mi olduğuna
karar versinler istiyorum.

Ama iki türlü de biz,
tüketilecek güzelliğimiz.

7.

*Dünyaya dön, kızım.
Çarşıya gidiyoruz.*

Tuzia koluma
bir sepet tutuşturuyor.

Gözlerimi kırıştırtıyor ve
o esnada atölyemi işgal eden,
hatta belki de
tabureme oturmuş
Madonna'mı seyreden adamın
hiç hoş karşılamadığım
bakışının ağırlığından
sıyrılmaya çalışıyorum.

Tuzia'nın bana yüklediği
zerzevat, fasulye ve kurutulmuş balıkla
eziliyorum dönüş yolunda.

Genç kolların
ağırlığı daha rahat
kaldırabileceğini söylüyor
ama merak ediyorum:

Neden çarşıya erkek kardeşlerimle çıkıyorum?

Ayaklarım yol alırken
Piazza di Santa Maria'nın
arnavut kaldırımlarında,
Madonna'mdan –ve
annesinin ona hayat vermek için

neleri feda ettiğini
anlayamayacak kadar
küçük olan çocuğundan–
sıyrılan düşüncelerim
cennete doğru kayıyor.

Mesih'e hayat veren genç kızın
adını taşıyan
meydanlar, kiliseler,
heykeller, resimler,
kutsallığına adanmış freskler var.
Yine de onunla ilgili
hatırladığımız tek şey:

Bir bakire olduğu.

*Eczaneye uğramalıyız.
Babamın keten yağına ihtiyacı var.*

Babamın keten yağına ihtiyacı var,
Potansiyel alıcıların atölyeme.
Oğlanların ise
Tuzia'nın benim paramla alacağı
incire, meyveli çöşeğe
ve elma şekerlerine.

Ama benim tek bir şey bile
istemeye hakkım yok.

8.

Resim yeteneği olmayan
herhangi birinin de yapabileceği
sıradan bir iş için
şövalemden koparıldığım zamanları
kendi lehime kullanmaya
kararlıyım.

Mademki atölyemden
ayrılmak zorundayım,
hiç değilse ağaçları oluşturan
yeşilin her bir tonunu,
bir kaldırım taşını ortadan bölen çatlağı,
Çatlağın başına üşüşmüş
karıncaları gözlemleyeceğim.

Bunlar, gözlemlemem gereken şeyler
dünyayı gerçekçi bir şekilde
resmedebilmek için.
Ancak bir anda dikkatim dağılıyor.
Dikkatimi dağıtan,
Tuzia'nın gevezelikleri değil,
yeşilin her bir tonundan daha canlı olan
annemin sesi.

Bir girdaba kapılıp
döne döne
savruluyorum geçmişe.
şimdi sesini duymakla kalmıyorum;
Tam da bu meydanı aşarak,
annemle birlikte çarşıya gidiyorum.

Piazza di Santa Maria'nın
sekizgen süs havuzunun başında
dört taş kurt
yüzyıllardır nöbet tutar.

Ama bilinmez,
Kutsal Ana'yı korumak için mi
yoksa ona yerini hatırlatmak için mi
orada bekler o dört canavar.

Havuz tadilattan geçiyor.
Orada durmak,
taşı yontan ustaları izlemek istiyorum.
Ama annem yola devam etmek için
can atıyor.

Yakında bebek geliyor
(göğre dilekler uçuruyorum
bir kız kardeşim olsun artık diye)
ve annemin ayakları
taşdığı ağırlıktan
şişmiş hâlde.

Yine de vururken güneş
ağrıyan beline
şöyle diyor annem,

*İzle sevgilim, izle hayatım.
Küçük meydanımızdaki
bu havuz
bağlanıyor artık
Acqua Felice su kemerine.
Bu değişim,
gözlerinin önünde.
İzle.*

O artık yaşamıyor.
Ve hiçbir şey değişmiyor.
Taş kurtlar hâlâ yerinde.

Değişen tek şey şu ki,

*Seni görüyorum,
seni duyuyorum,
hikâyenî bilmek istiyorum,*

diyemiyor bana annem.

9.

Keten yağı?

Resimlere ışıltı ve şeffaflık katar.

Dezavantajları?

Zamanla sararıp koyulaşabilir.

Babamın çizmeli ayakları
tıpkı bir filin adımları gibi
sertçe vuruyor
çatı katı atölyemizin zeminine.

Her yanımdan geçişinde
sıkıca tutuyorum
pigmentleri öğüttüğüm masayı
devrilmesinler diye yere.

Alternatifleri?

Haşhaş yağı ya da safran yağı.

Zanaatımızı yeterince kavradığımı
daha kaç defa göstermem gerekiyor
bilmiyorum.

(Aslında biliyorum: Babam daha kaç kez görmek isterse.)

Ardımda belirip bakarken
havanımdaki tozlaşmış vermilyona,

ekşi nefesinden kaçmak için
başımı çeviriyorum.

*Daha iyi öğüt.
Terebentin neyden yapılır?..*

Gerektiğinden fazla bastırarak
öğütürken vermilyonu,
mermerin o sert sürtünüşü
başka türlü ulaşamayacağım
bir rahatlama doğuruyor.

Terebentin, Artemisia!

Sertçe nefes veriyorum,
ve uçuşup havaya karışıyor
kan kırmızı vermilyon tozu.

*Çam ağacı—
hapşırıyorum
—reçinesinden.*

Ama biz ne kullanıyoruz?..

Venedik terebentini.

Ve o da—

—karaçamdan yapılıyor.

Sıradaki sorunun gelmesini
beklemiyorum bile.
Ne kadar erken biterse bu iş,
o kadar erken çevirebilirim
gözlerimi (kalbimi)
tuvale.

*Çünkü boya katmanının
daha iyi tutunmasını sağlar
ve çok daha az sararır.*

Ters ters bakıyor.
Bir şeyleri atladığım için değil,
atlamadığım için
hiçbir şeyi.

10.

Merdivenlerden inerken
Tuzia'nın soğanlarından gelen
koku karşılıyor beni.
Duyularıyla dans eden koku
beni yakalayıp aşağıya,
beni bekleyen işlere
doğru çekiyor.

Mutfağa adımımı atar atmaz,
Tuzia önüme bir kâse koyup
aramızdaki tahtanın üzerine
bir bıçak bırakıyor.

Doğra.

Doğramak
dilimlemek
ve kesmek
arasındaki farkı bilmiyor
ve umursamıyorum.
Ama bıçak kullanmak
bana keyif veriyor.

Ne kadar soyulursa soyulsun
her soğan doğrayışımda
gözlerimin amansızca sızlaması.
(Resimlerim ne kadar iyi olursa olsun
babamın her seferinde kusur bulması.)
Ama oradan oraya koşturup duran
kardeşlerime

bu kadar müdahale etmiyor
her nedense.

Bir kepçe dolusu
sıcak yahniyle
dilini yaktığında
hak ettiğini buluyor Gulio
(ama yerlere sıçrayan pisliği
yine ben temizliyorum).

Nasıl geçiriyorlar
bütün günü
bilmiyorum.

Resim yetenekleri yok,
yine de belki
ticaret öğrenebilirler.
Babam onların
sayılardan anlamadığını
ve müşterileri cezbedecek
sabırları
becerileri
dayanıklılıkları
olmadığını söylüyor.

Sahip oldukları tek bir şey var:
Özgürlük.